

Бивши амерички амбасадор у Србији Мајкл Кирби оценио је за Глас Америке да би споразум о регистарским таблицама, који су Косово и Србија постигли у среду у Бриселу, могао бити увод у постизање дугорочнијег решења у преговорима две стране.



„Вероватније је да се ради о решењу краткорочније кризе, али се заиста надам и дугорочном решењу. Можда би овај успех могао довести и до нечег другог. Не мора, али може. Ту мислим на друга питања која је потребно решити – пре него што се дође до коначног признања. Ту се наравно ради о томе да Србија призна Косово – где би са наше тачке гледишта Србија приступила Европској унији. Те две ствари иду руку под руку“, оценио је пензионисани амерички дипломата у интервјуу Гласу Америке.

Кирби сматра да је добро то што је амерички амбасадор на Косову Џефри Ховенијер, како је указао, иступио у процесу и што су Србија и Косово постигли договор коме је посредовала Европска унија.

На питање шта мисли да је донело преокрет, он каже да је „могуће да су обе стране почеле озбиљније да увиђају оно што се дешава у Украјини, као и да ипак постоји европска перспектива – и да би Европска унија заправо могла примати нове чланице“.

„Тако да је потребно да постигну договор – како би се то остварило“, истиче Кирби.

А на то шта би могле бити дугорочне користи постигнутог споразума, наводи да је то годинама било иритантно питање и „добро је решити се оптерећења која могу довести до криза каквих је било у прошлости“.

„Било је сијасет таквих проблема и добро је решавати се једног по једног. Поготово, ако то успете да учините трајно – неповратно“, оцењује.

Додаје да је потребно да Београд и Приштина науче да се узајамно толеришу и да буду комшије.

„Комшију не морате да волите – али је потребно да прихватите да живи поред вас. Тако да сам оптимиста – јер руска инвазија на Украјину показује да Европска унија има капацитет, време и интересовање да ради на том питању. Одатле потиче мој оптимизам. Борел је уложио много времена, које је ограничено. Косово је само једна од криза и мала је у поређењу са кризом у Украјини, на великој граници ЕУ. То је најважније. Ако Србија жели да уради нешто, то може, као и Косово, и видели сте да су Сједињене Државе спремне да охрабре и снажно подстакну тамо где имају утицај“, поручио је Кирби.

Сматра да би у будућности две стране требало да размотре нешто што могу да реализују.

„Не би требало тражити нешто огромно. На граници има стално проблема и могло би да буде корисно да се утврди како да се они умање, зато што мислим да би грађани Косова били у бољој ситуацији када би имали лакши приступ роби која пролази кроз Србију. И ако би могли нешто да реше на граници то би олакшало тај процес. То би такође било добро за етничке Србе који живе тамо“, наводи бивши амерички амбасадор у Београду.

Што се тиче америчког утицаја на решавање косовског проблема сматра да су имали утицај дуго времена, али га нису превише користили.

„Оно што желим да кажем је да су обе земље у Европи, ЕУ је европска институција, али Сједињене Државе имају високо мишљење о Европи и о ЕУ. Због тога би волели да им помогнемо тамо где можемо и то смо радили од кад сам ја био укључен, док сам био амбасадор у Србији. И то ће се наставити, јер би САД требало да имају своју улогу. Вероватно ће од нас у неком тренутку такође бити тражено да помогнемо финансијски са неким стварима и нашим учешћем се гарантује да ћемо наставити да доприносимо“, каже Кирби.

Додаје и да процес дијалога две стране води ЕУ, као и да САД не би требало да буду више укључене у њега после договора о таблицама.

„Али, мислим да би требало да га помно пратимо да би могли да урадимо оно што је амбасадор управо урадио, а то је да подстакне људе да застану, размисле и схвате да је у њиховом најбољем интересу да постигну договор. И Београд и Приштина би требало да увиде да је то у њиховом најбољем интересу. То није увек случај, и некада им помажем да то увиде.

Упитан шта мисли о француско-немачком предлогу о Косову, каже да Француска и Немачка имају огроман утицај у ЕУ „и не можете да постанете чланица а да две земље не предводе напоре да вам се у томе помогне“.

„Међутим, мислим да ће у одређеном тренутку земље које нису признале независност Косова морати да се више ангажују. Шпанија и Кипар ће морати да постану пријемчивији за ту идеју. Потребно је имати Немачку и Француску, али није довољно“, оцењује.

(Глас Америке)